

Zíreggelt!

Minden reggel megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand, 64-66 Telefonszám: 61
Előfizetési árak: Évente 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej, havonta 25 lej, egy hétre 6 lej

Első évfolyam — 94. szám

Péntek

Cluj-Kolozsvár, 1932 szept. 30

Gömbös Gyula lett a magyar miniszterelnök Kik lesznek a Gömbös-kabinet tagjai?

BUDAPEST. A magyar kormányválság tegnap este véget ért. Tegnap délután Horthy kormányzó ismét gróf Bethlen Istvánt és gróf Károlyi Gyulát, utána pedig Gömbös Gyulát fogadta kihallgatáson.

Gömbös Gyula a kihallgatás után háromnegyed nyolc órakor közölte az újságírókkal, hogy Horthy kormányzó designált miniszterelnöknek nevezte ki. Arra vonatkozólag, hogy kik lesznek a kormány tagjai, kijelentette, hogy tárgyalásait csak ezután fogja megkezdeni. Gömbös a kormányzótól egyenesen az egységes pártba ment, utközben még látogatást tett Károlyi Gyula volt miniszterelnöknél.

Gömbös Gyula az egységespártban a következőket jelentette ki:
— Mint designált miniszterelnök

az egységspárttal akarok dolgozni, programot adnom egyelőre felesleges, mert mindenki ismeri programomat. Kérem a párt bizalmát, tegyék lehetővé munkásságom sikerét.

Ezután az egységspárt nevében Bethlen üdvözölte Gömböst, aki a párt október ötödiki értekezletén fogja kifejteni részletes programját.

Gömbös Gyula, aki a háborúban tényleges vezérkari százados volt, Bethlennek ma is legbensőbb barátja, a Károlyi-kormányban honvédelmi miniszter volt. Aránylag még fiatal ember, kormányrajutásával, úgy látszik,

a fiatal erők fognak érvényesülni, mert az első kombinációk szerint

a miniszteri listában szerepelnek többek között:

Hóry András római követ, aki erdélyi, kolozsvári származású, továbbá Lázár Andor, volt honvédelmi minisztériumi államtitkár és Korniss Gyula. Egész bizonyos, hogy miniszter marad Keresztes-Fischer Ferenc, esetleg Imrédy Béla.

Hir szerint Gömbösnek már ki-nevezése pillanatában

kezében volt a házfelosztató rendelet,

arra az esetre, ha tervei számára sem sikerül a képviselőházban megbízható többséget szereznie. Gömbös tervei között szerepel állítólag

a választói reform gyors és gyökeres keresztülvitele is.

Először Goga Octavian akart beszélni Titulescu lemondása ügyében, de

a többség óriási zajt csapott és nem engedte szóhoz jutni.

Hatalmas vihar tört ki, az ülést felfüggesztették, mielőtt megérkezett Vajda miniszterelnök s ekkor Pop-Cicio elnök megadta a szót Gogának. Goga után Lupu, Bratianu György, Argetoianu, Radaceanu szociálista s végül Cuza és Codreanu beszéltek a Titulescu ügyről és Beszarabia kérdéséről.

VAJDA TARTÓZKODÓAN NYILATKOZIK TITULESCU LEMONDÁSÁRÓL

Vajda miniszterelnök a felszólalásokra következőleg válaszolt:

A kormány a Népszövetség rendithetetlen híve,

azok vagyunk és azok is maradunk a jövőben. (Nagy taps).

Madgearu Románia genfi megbízottja a jelen időpontban.

Meg vagyunk győződve, hogy az új nemzedéknek ez a kitűnő tagja jól fogja képviselni az országot Genfben. Ami külpolitikai helyzetünket illeti, hangsúlyozni kívánom, hogy

Franciaországgal a háború óta a mai napig a legbensőbb kapcsolatokban élünk

és mindig éreztük baráti támogatását és védelmét. Ami Oroszországot illeti, mi

harmonikus kapcsolatokat akarunk ezzel az országgal is teremteni.

— Ami pedig Románia londoni követének a lemondását illeti, erre nézve nem szolgálhatok felvilágosítással, mert

nem ismerem a lemondás okait.

Mihelyt ezekről tájékozva leszek, fel fogom világosítani a pártvezéreket, de remélem, hogy

Titulescu megmarad az ország külpolitikájának a szolgálatában,

amelynek olyan értékes munkatársa.

Goga válaszában kijelenti, hogy nincs megelégedve a miniszterelnök válaszával. Ő nem a francia, vagy orosz kapcsolatokról érdeklődött, hanem kizárólag a londoni követ távozásának okairól.

A siralomházban a pap előtt bevalotta bűnösségét a pesthidegkuti rablógyilkos, akit tegnap öt órakor fölakasztottak

BUDAPEST. A pestvidéki törvényszék rögtönítélő bírósága — amint a „Jóestét!” tegnapi száma elsőnek közölte, — tegnap délután kötéltálati halálra ítélte Éder Józsefet, a pesthidegkuti vendéglősné gyilkosát. A halálos ítélet indokolása kimondja, hogy a rögtönítélő bíróság meggyőződésének teljes erejével állapította meg Éder bűnösségét. A tanúk egész serege is bizonyítja, hogy Éder tette elkövetésekor a korcsmában tartózkodott biciklijé elromlott s közvetlenül a gyilkosság elkövetése után több tanúval hosszabb ideig érintkezett, végül az ujjlenyomatok is kétséget kizáróan megállapítják, hogy Éder járt a vendéglőben a gyilkosság idején, ennél fogva

tagadása ellenére is bebizonyítottak kellett venni bűnösségét.

Éder kegyelmet kért, a bíróság azonban rövid tanácskozás után

nem tartotta kegyelemreméltónak.

Az ítélet kihirdetése után Édert a siralomházba vitték, ahol a konok és elszánt rablógyilkos végre megtört. Amikor a fogház lelkésze a lelkére beszélt s azt mondotta, hogy most már nem használ a tagadás, könnyítsen lelkiismeretén az őszinte beismeréssel, Éder könnyezni kezdett és zokogva kiáltotta:

— Most már megmondhatom, én voltam a gyilkos, én öltem meg a vendéglősnét.

Ezután a gyilkos lehajtott fővel láthatóan magábaszállva hallgatta végig a lelkész vigasztaló szavait.

Titulescu-vihar a parlamentben

BUCURESTI. Az egész világsajtó Titulescu lemondásával és az ezzel kapcsolatos román-orosz meg nem támadási szerződéssel foglalkozik. Érthető tehát, hogy a kamara

A gyilkos kérésére egy bíró is megjelent a siralomházban, jegyzőkönyvbe vette Éder vallomását, amely szerint

nem akarta megölni a vendéglősnét, csak a leleplezéstől való félelmében sütötte el a revolvert.

Tegnap délután öt órakor megtörtént Éder József kivégzése

a fogház udvarán, ahol az egybegyűlt közönség előtt Kovács János hóhér a szokott formások között hajtotta végre a gyilkos akasztását.

tegnapi ülésén az összes pártok vezetői óriási vitát kezdeményeztek ebben a kérdésben és Vajda miniszterelnökhöz fordultak hivatalos tájékoztatás végett.

Fáklyával a nyomor sötét utjain...

Éhség, nyomor, kétségbeesés az Iris-telepi munkanélküli családok hajlékaiban

„Itt halok meg gyermekeim szemeláttára, ha nem kapok munkát” — Akik kenyéren és vizen, könyöradományokból és a jószomszédok irgalmából tengődnek

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az Iris-telepi nélküli munkanélküliekre könnyű rátalálni: itt minden házból munkanélküli és munkanélküliek élnek a legnagyobb nyomorban. Tétovázás nélkül benyitunk az egyik lakásba.

Egy szobából áll az egyszerű, de tiszta lakás. Munkásember fogad. Arca tele van szenvedéssel, szomorúsággal. Kérdésemre elmondja, hogy ácsmesterséggel foglalkozik. Két gyermeke van, akiket nem tud iskolába járatni, mert nincs pénze, nincs állása. Két év óta nem akadt munkája.

— Miből él? — kérdelem.

— Ha én azt tudnám, — volt a megdöbbentő válasz. — A jószomszédok adnak egy kis ennivalót. A télen majdnem elpusztultam kis családommal. Amint hallottam, a munkanélkülieknek ismét segélyt akarnak adni. Abból és nem kérek. Egyszer már megjártam.

Disznóknak különb éteit adnak kérem, mint amilyent a munkanélküliek kaptak az elmúlt télen!

— mondja magából kikelve, ha nem kapok munkát, inkább

itt halok meg gyermekeim szemeláttára,

de mégsem fogom elfogadni a méltóságos urak könyöradományait. Tovább megyünk.

Nyolgyermekes család. A lakás mindössze egy kis szobából áll. Minden butorzat: egy asztal, szék és ágy. Az asztalon egy darab kenyér. A családfőt találjuk otthon. Napszámos. Elmondja, hogy

már fél év óta munkanélküli van. A jószomszédok és ismerősök könyörületéből él. A gyermekeit nem tudja iskoláztatni, lakbért sem tud fizetni már fél év óta. Eltökélt szándéka, hogy saját kezével véget vet szomorú életének...

„KÉT FIAM ELTÜNT”

Ujabb állomás.

Egy szegényes kis szoba. Özvegy asszony lakik benne hat apró gyermekével.

— Miből él? — kérdelem.

— Semmiből.

RÁDIÓ

PÉNTEK, szeptember 30.

Bucuresti, 14: Gramofon, 18: Rádiózenekar, 20.40: Puccini: Püllangó kisasszony c. operája.

Budapest, 11.15: Postászenekar, 10.05: Eugen Stepat orosz balalajka zenekarának hangversenye, 17.50: A rádió ifjúsági félórása, 18: „A háztartásról.” Vizváry Mariska előadása, 19: Lindmayer Béla dr. előadása, 19.50: A Szent István Bazilika énekkarának hangversenye, — 20.15: Gyorsiróanfolyam, 20.45: Rózsavölgyi gramofonhangverseny, 22: Eik Sándor és Szathmáry István költeményei a szerzők előadásában, 22.35: Ábrándok Puccini operáiból. Majd cigányzene.

— volt a határozott válasz. A férjem fél éve meghalt. Két fiam, akik erős, munkaszerető gyermekek, sokáig munkanélkül tengődtek, majd megunták a várakozást és egyszerűen eltűntek.

Semmi hírt nem kaptam róluk. Itt vagyok

hat kisgyermekkel, kenyér nélkül a tél küszöbén.

Mit csináljak? Lopni nem mehetek? Enni kell. Amíg volt valamim, apránként eladogattam, hitelt sem csinálhatok, mert ugysem tudom megfizetni.

Bár jönne már a hajál...

— mondja sirva —, amely megváltana a szenvedésektől...

A következő kép talán a legelzomorítóbb.

Kicsiny szoba. Alig három méter. A szegényes butorok egymás hátán. Egy embernek is szűk a lakás és mégis négyen laknak benne. Özvegyasszony három gyermekével.

— Miből él? — kérdelem a könynyesszemű anyókat.

— Néha, amikor akad, mosásból. Az utóbbi hónapokban bizony sokat nélküli munkanélküli családokkal. Ha a jószomszédok nem könyörületes szívűek, már rég meghaltam volna. Ugy fáj a lelkem tekintetes ur, hogy kisleánynomnak, aki a Petőfi-uccai elemi iskolába jár, az első osztályba,

nem tudok palatáblát venni 30 lejért.

Tegnap is azzal jött haza sirva a lelkem, hogy nincs palatáblája. A tanítónéni meghagyta, hogy vegyék palatáblát. De miből? A be-

iratásra még jutott 20 lej, de palatáblára már nem telik. Eleget sírok én ezért. Éjszakánként nem tudok aludni, folyton nyugtalanít az a tudat, hogy a leánynomnak nincs palatáblája. De nem baj, megsegít az Isten. Rendel egy kis munkát s inkább nem eszem, de megveszem a palatáblát.

Csak lássam, hogy a gyermekem boldog... A fiam, az áldott jó fiam Nagybányára akar menni a festőiskolába. Nagyon tehetséges fiú. Csak hogy honnan vegyem az utiköltségre valót. Ruhája sincs,

egész nap arra van kárhóztatva, hogy otthon üljön,

mert nincs nadrágja... Sokszor panaszkodik, hogy

öngyilkos lesz, mert nem tud Nagybányára menni.

Nem, ezt nem engedhetem. Hát azért neveltem fel a gyermekemet, hogy öngyilkos legyen?

És az özvegyasszony sir, sir... Nincs aki letörölje könnyeit, nincs aki meghallgassa... Nincs, aki enyhítene anyai fájdalomát...

A következő utam az Iris-telepi fűszereshoz vezet.

Nagy forgalom van az üzletben. A kereskedő azonban legyint: hitel, hitel...

— Az utóbbi időben

százezer lejnyi hitelt adtam ki.

Hogy ki fogja és mikor megfizetni, nem tudom. Leginkább kenyeret, kevés fűszert vásárolnak. A környék lakóinak hetven százaléka nem eszik rendesen. Legtöbbje naponta egyszer étkezik. Kenyeret, vizet és vizet.

Hogy mire fog vezetni a nagy nyomorúság, a jó Isten tudja...

Tizennégy értékes nyereményt sorsolt ki a „Jóreggelt!” a közönség érdeklődése mellett

Óriási érdeklődés mellett ment végbe tegnap délután 6 órakor a „Jóreggelt!” első ingyenes sorsolása. A sorsolás időpontjáig összegyűlt az érdeklődők hatalmas tömege is és pontban hat órakor kezdetét vette a sorsolás.

A megjelent közönség közül egy háromtagú bizottság, névszerint Molnár Ibolyka (Attila-ucca 6. sz.), Kaekován Mihály (Farkas-ucca 29.) és B. Adorján Jenő (Monostori-ut 87.) szám alatti kolozsvári lakosokat kértük fel a sorsolás szabályszerű ellenőrzésére.

Miután a bizottság tagjai meggyőződtek róla, hogy a kiadott nyereményszelvényeknek megfelelő számok kerültek be az urnát helyettesítő dobozba, kezdetét vette a sorsolás.

Az első nyereménytárgy, egy 3 kilogrammos fagyaltgép volt A jelenlevő gyermekek közül **egy kisleány vállalkozott a számk kihuzására.**

A jelenlevők szívszorogva várják az eredményt. A kihuzott papirda-

rab kibontódik. A másodpercek is szinte óráknak tűnnek. Végre

1089 a nyerőszám.

A szelvény tulajdonosa nincsen a jelenlevők között. A nyilvántartásból kiderül, hogy

a fagyaltgép szerencsés tulajdonosnője Martinovics Etelka Apaffy-ucca 23. szám alatti lakos lett.

A következő nyeremény egy hat személyes vízeskészlet.

Nyerte az 1008-as szám tulajdonosa, Muresan László Hegy-völgy-ucca 5. szám.

Ő sincs jelen a sorsoláson.

Sorban egymásután kerül sorsolásra a többi nyereménytárgy is, de Fortuna istenasszony szeszélye miatt a jelenlevők nem kerültek a szerencsés nyerők közé.

A boroskészletet az **1308-as szelvényvel Szabó Albert járai lakos nyerte meg.**

A likörkészletet nyerője **Kovács Olga (Fecske-ucca 10. szám alatti lakos lett az 1188. számú szelvényvel.**

Szabó Ilonka Szondi-ucca 52. szám alatti lakó kisleány az 1042. számú szelvényvel egy 6 személyes gyümölcskészletet nyert.

A szerencsés kisleány este 8 órakor jött kiadóhivatalunkba érdeklődni s örömmel vette tudomásul, hogy a nyerők listáján szerepel és boldogan vette át kiadóhivatalunktól a nyereménytárgyat.

Fekete Ilonka (Regele Ferdinand 10. szám) az 1247. szelvény tulajdonosa egy diódarálót nyert a sorsoláson.

A 12 darab evőeszköz tulajdonosa az 1340. számú szelvényvel **Szilágyi József Kis-ucca 20. lett.** Nyereménye 3 drb. kávé, 3 drb. evőkanálból, valamint 3 kés és 3 villából áll.

Kovács Sándorné Boeckay-tér 16. szám alatti lakos az 1316. számú nyereményszelvényvel egy paszirozógépet és egy reszelőt, míg az 1343-as számú szelvényvel

Lőrincz József (Maramures-ucca 52.) szám alatti lakos

1 tortaformát és egy habverőt nyert.

A női harisnya nyertese az 1211. számmal **Cheul Mariska (Püllangó-ucca 14 sz.)**

lett, a női kesztyűt viszont az 1123. számmal **Magyar Klára**

(Monostori-ut 139.) nyerte meg.

Kopcsák Árpád (Holdvilág-ucca 68. szám alatti lakos)

5 liter jó bort

nyert az 1287. számú szelvényvel.

A tizenkét nyereménytárgy kisorsolása után

két vigasztárgyat állítottunk be A vigasznyereményeket, egy könyvet az 1300 számmal

Ferenzi János Jára községi lakos,

egy szép mellszobrot pedig az **1279 szám, Mitre Mihály Párgescu-ucca 14.**

nyerte.

A nyertesek tárgyaikat nyereményszelvényeik ellenében kiadóhivatalunkban (Calea Regele Ferdinand 4-66. Marianum) Mayer-nyomda) vehetik át, kivéve az öt liter bort, amelyet a szerencsés nyerő a borpince költőzködése miatt csak hétfőn délután kaphat meg.

A sorsolásról, illetve annak lefolyásáról a bizottság jegyzőkönyvet vett fel s ezzel lezárult a „Jóreggelt!” első nyereményakciója. Azokat az olvasóinkat, akik mostani sorsolásunkon nem nyertek,

következő sorsolásunkkal akarjuk kárpótolni, mely vasárnap veszi kezdetét

s amelynek nyereménytárgyai a mostani tárgyainknál is sokkal praktikusabbak és értékesebbek lesznek.

MOZI

ÉPÍTŐMUNKÁS MOZGÓ:

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor új műsor: **A forradalmi nász.** Francia történelmi dráma. Főszerepben: Gösta Eckmann, Fritz Kortner és Walter Ritta. Műsor előtt „Fox” Journal. **Kemény dió.**

A forradalmi nász. Francia történelmi dráma.

Elsőrangú hideg vacsorák, a **BONYHAY** hentesáruk

Strada. Memorandului 4. Regele Ferdinand No. 16.

H I R E K

Naptár Szeptember 40. Róm. kath. Jeromos. Hieron. Gerold. Prof. Hieron. Gerold. Görög. Grigorie. Izt. 29. Elul.

Kül. és belpolitika.
— Olvasta? Vajda nem tudja, miért mondott le Titulescu.
— Nem csodálom. Vajdának annyi dolga van, hogy nem ér rá ujságot olvasni...

Magyar politika.
— Hallotta? Gömbös lett az új magyar miniszterelnök.
— Természetes. Most ért véget a dny-nyeszezon...

— A „Jóreggelt!” ingyen sorsolásánál azok nyertek, akik a sorsolásnál nem voltak jelen.
— Hát persze. A jelenlevők mindig kivételek...

Inspekciós gyógyszertárak. Fortuna, Főtér, Victória, Ferenc József-ut, Sotropa, Bocskay-tér, Higea, Széchenyi-tér.

Ravasz László püspök 50 éves. Ravasz László dunántúli református püspök tegnap ünnepelte 50-ik születésnapját. A kiváló református főpap Kolozsvárról került Budapestre. Születésnapja alkalmából a társadalom minden rétegéből tömegesen keresték fel szerencsekívánataikkal.

Hétfőn fizetik a nyugdíjakat. A kolozsvári pénzügyigazgatóság hétfőn kezdi meg a szeptember havi nyugdíjak kifizetését, névsor szerint Z betűtől visszafelé. Egyelőre csak az ötezer lejnél kisebb összegek kifizetéséről jött meg az engedély, de néhány napon belül a magasabb összegek kiutalását is megkezdik.

Nyomdászsztrájk Berlinben. Berlinben tegnap részleges nyomdászsztrájk tört ki. A napilapok egyrésze már nem jelent meg. A helyzet rendkívül súlyos, s nincs kizárva, hogy ma egyetlen berlini lap sem fog megjelenni, hacsak az újságvállalatok el nem fogadják a nyomdászok bérköveteléseit.

Az erdélyi és bánáti vendég-lősök gyűlése. Faendrich Zoltán nagyváradi vendéglős elnökletével az erdélyi és bánáti vendéglősök országos szövetsége tegnap Nagyszebenben rendkívüli választmányi ülést tartott. Az értekezleten elhatározták, hogy a szakmai sérelmek orvoslása érdekében emlékiratban fordulnak a kormányhoz.

Az ortopéd kórház alkalmazottai ebben az évben még nem kaptak fizetést. A kolozsvári ortopéd kórház munkásai és alkalmazottai kilenc hónap óta a legnagyobb nélkülözések és szenvedések közt végzik kötelességüket, de ebben az évben még fizetést nem kaptak. Tegnap a kolozsvári vas- és fémmunkások vezetősége foglalkozott ezzel a helyzettel és elhatározta, hogy az egyesület kiküldi titkárát, Pálffy Tibort, hogy a parlament szocialista csoportjával egyetértőleg keressék fel az egészségügyi minisztert s követeljék az ortopéd kórház munkásai részére az elmaradt munkabérek azonnali kiutalását.

Iskolajátékot mutattak be a labdarugás bécsi zsonglőrei

Wiener Sport Club—Universitatea 2:0 (1:0)

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap dél után — hétköznap ellenére — szépszámu közönség előtt mutatkozott be az osztrák profibajnokság negyedik helyezettje, a Wiener Sport Club az Universitatea csapata ellen.

Az osztrák proficsapat mindenben igazolta a hozzá fűzött reményeket és szemkápráztató játékkal már a mérkőzés elején meghódította a kolozsvári közönséget. Az osztrákok valósággi zsonglőrei a labdarugásnak. A Kolozsváron járt külföldi csapatok közül eddig még csak a Hungária produkált a bécsi csapatéhoz hasonló tüneményes játékot.

Az Universitatea Sepi nélkül nem tudott eredményes játékot mutatni, habár a mérkőzés egyharmad részében némi fölényben volt. A csatársorban egyedül Surlasiu volt jó, míg Ploesteanu önző játékával nem tudott beilleszkedni az együttesbe. A fedezetsorban Gain intelligens játéka tetszett, míg a bekkek közül Jancovicu játéka magaslott ki.

Az első félidőben a bécsi csapat állandó fölényrel játszik, amelyet csak ritkán szakít meg az egyetem csapat erőltetn támadása. Az első félidő gólját Semp lőtte páratlan éles lövéssel, amelyet Sepsi meg sem kísérelt védeni.

A második félidőben az U lábra-

kap, szép támadásokat vezet. A csatárok azonban hibáznak. A 9-ik percben feleselés miatt az egyik bécsi játékost dr. Hirsch Elemér bíró kiállítja. A játékos azonban nem hajlandó elhagyni a pályát, mire a bíró visszavonja ítéletét s a játékot tovább vezeti. A 33. percben meleg helyzet alakul ki az U kapuja előtt, Pevny gurulós labdát küld kapura, amit Sepsi meglepetésszerűen beenged. (2:0.)

Dr. Hirsch Elemér ingadozóan bíráskodott.

A WSC szombaton és vasárnap ismét Kolozsváron játszik. A kitűnő bécsi csapatot sportköreink még két mérkőzés lejátszására kötötte le. Eszerint a WSC szombaton a Románia, vasárnap egy kombinált csapat ellen játszik.

TEKÉZŐ SPORT

Szerdán délután propaganda mérkőzés volt a Hercules és Kath. Kör között, amelyet a 17 játékosu Kath. Kör nyert meg 168—144 arányban. — A Talpas-pályán a Rapid—Remény közötti reváns szintén szerdán folyt le és a Rapid vereségével végződött 142—138 arányban. — Hétfőn Vasas és Hargita tartanak reváns-mérkőzést a Kovács-pályán.

Beszűntetik az állami tisztviselők napidijait. Mironescu pénzügyminiszter elrendelte, hogy a tisztviselők külön napidijainak kifizetését azonnal szűntessék be. Továbbá intézkedett, hogy az át-helyezések is 1933 január 1-ig szűneteljenek.

Tintatartót vágott a vezérigazgatóhoz egy színésznő kilakoltatási pere tárgyalásánál. Strausz Margit színésznő és Perl Gyula a Walla József cementgyár vezérigazgatója telpnak szemben állt egymással egy kilakoltatási perben a pestvidéki járásbírósnál. A Házépítő Szövetkezet keresetében előadta, hogy a színésznő egy évre díjtalan lakást kapott, de ez a határidő már lejárt. Perl Gyula ugyan csak azt hangsúlyozza, hogy a lakást csak egy esztendőre adta ki Strausz Margitnak és pénzt is adott neki. A színésznő erre sápadtan és izgatottan felkapta a tanuk asztaláról a tintatartót és a vezérigazgatóhoz vágta. Telitalálát volt. A tinta végigfolya a vezérigazgató ügyvédjén, de tintás lett a harcias művésznő is, aki a tárgyalóteremből kirohant, később pedig becsületértéért heperelte a vezérigazgatót.

AZ „ELLENŐR” UJ SZÁMA. Tóth Sándor lapjának az „Ellenőr”-nek új száma a régi tetszetős kiállításban s nívós, változatos tartalommal jelent meg. Ez a szám több, mint huszontól politikai, közgazdasági, színházi cikket és riportot közöl. Az új szám főbb tartalma a következő: Kísérletek a közeledéshez, — Románia még nincs készen, — A magukra hagyott magyar bankok, — Magyar szellemi élet Párisban, — Mit akarunk a magyar muzsikával, — A zsidókórház ügyéhez, — Tulajdonképpen mi lesz a kolozsvári Magyar Színház? — Arravaló vezetőket Kolozsvár élére, Még nincs kifizetve Szentgyörgyi István temetése, — Az Adria vesztése egy ingatlan üzletén, — Mégis üzlet a színház stb. Az új szám közgazdasági rovata külön számot tarthat az érdeklődésre. Az „Ellenőr” kapható az ország minden hírlapárúsiójánál, egy szám ára 20 lej.

Műhelyáthelyezés! Tisztelettel hozom a nagy érdemű közönség tudomására, hogy műhelyemet a Str. Cipariu (Heltai) 2. szám alól október hó 1-től lugyancsak a Heltai ucca 16. szám alá helyezem át. **Pontos kiszolgálás! Redukált árak!** Szíves pártfogást kér továbbra is mély tisztelettel: **Balogh György** kelmefestő és vegyztisztító.

Snowden szerint MacDonald politikája veszélyezteti az angol világhuralmat

LONDON. Hirül adtuk, hogy bomlik az angol kormány. A legújabb értesülések szerint a liberális miniszter, valamint Snowden is valóban benyújtották lemondásukat. A minisztereket lemondásukban követték az államtitkárok is. Snowden MacDonaldhoz levelet intézett, amelyben reámutat azokra az okokra, amelyek miatt úgy ő maga, mint a liberális miniszterek kilépnek a kormányból. A levél szerint MacDonald politikája az angol impérium felbomlásához vezet és ha tovább is folytatja, akkor az angol birodalom nemzetközi helyzete meginog.

Másfélhónapra ítélték egy közkatonát, mert az őrizetere bizott fogoly megszökött

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap dél előtt mondott ítéletet a hadbíróság Báthory István közkatona fölött, akit őrhelyének elhagyásával vádoltak. Egy **veszedelmes katonaszökevény-foglyot kellett kísérni,** aki Báthory István figyelmetlenségét felhasználva, **egy óvatlan pillanatban megszökött.**

Emiatt a gondatlan katonát hadbírószág elé állították. Báthory István, aki alig töri a román nyelvet, azal védekezik, hogy ő jóhiszeműleg

megbizott a fogoly katonában s azért hagyta magára, mert nagyon éhes volt

és elment a közeli koresmába megébedelni. Ez alatt az idő alatt szökött meg az őrizetere bizott katoná.

A hadbírószág Báthory Istvánt másfélhónapi elzárásra ítélte.

Nekihajtott a háznak és összetörte a homlokát egy Krizbai-uccai szekeres

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap este különös baleset történt a Krizbai-uccában. Róth Albert 39 éves Krizbai-ucca 33. szám alatt lakó szekeres leitta magát és szekeren elaludt. A szaladjára eresztett ló felment a járdára s a szekeret nekivitte egy alacsony ház ereszenek, mire Róth Albert

lefordult a szekérről és elterült a földön.

A súlyosan megsérült embert azonnal

előntötte a vér,

mire a járókelők s a posztoló rendőr értesítették a mentőket a balesetről. Dr. Matache szolgálatos mentőorvos kötözte be a sérült szekeres sebeit, akit a sebészeti klinikára utalt további kezelés végett.

Egy rejtélyes párisi bűntett

Eredeti francia bűnügyi regény

(59)

Delorgne elsápadt, eszébe jutottak az islyi csata előtti aggodalmi és kissé rebegve mondotta:

— Te is mérs Péter? . . .

— Ha parancsot kapok, mindegyesetre . . . De ne aggódjál, parancs nem fog érkezni. Nincsenek meg bennem a kívánt tulajdonságok. Azért nem is hiszem, hogy egyhamar tábornokné legyen belőled, ha ugyan valaha azzá leszel . . . ami a ma reggel óta nagyon kétségessé vált.

Erre hevesen összegöngyölve asztalkendőjét, egy székre dobta és fityülvé távozott.

— Vilhar jele! — dünnyögte Kraus.

Pedig hát ez a jelenet úgy szölvacsékélyesség volt és kilencvenkilenc családnál száz közül észrevétlenül húzódtott volna el.

De valamint hogy egyetlen porszem elégséges arra, hogy megzavarja a forrás tisztá vizét, egyetlen hecs szó megzavarta eme csendes háztartás boldog egyetértését.

— Kétségtelen, gondolta Delorgné, valami történt Péterrel, valami komoly dolog és ez az a két iparlovagtól eredhetett.

Azonban hiába törte a fejét, hogy elfogadható viszonyt képzelhessen Monory algróf vagy Combe és az igaz elméjü Delorg ezredes között.

— Soha sem fogok ráakadni! — mondta végre. — Legjobb lesz, ha nyugodtan megvárom, míg Péter magától megmondja.

De Péter nem szólt semmit.

Miután pedig Erzsébet nyugtalanúsága növekedett, másnap bátorságot vett magának, hogy megkérdezze, mi baja.

— Ehl! hát mi bajom legyen! — felelt az ezredes elfordítva arcát, nehogy arról észre vegye neje. Ez a két semmirekellő nagyon felbosszantott tegnap képtelen közlésükkel

— Miféle közlésekkel?

— Ostobaság! Ne beszéljünk többet róla.

„Ne beszéljünk erről“. Ezt könnyű volt mondani. De akkor jobban kellett volna elpalástolnia elfogultságát.

Annyi bizonyos volt, váratlan esemény megzavarta életét. Lemondott a naponkénti leckékről, miket azelőtt Rajnádnak adott és mi legkedveltebb foglalkozása volt.

Azonkívül igen sok tiszt látogatata meg.

Bezárkóztak szobájába és rendkívül hévvel vitatkoztak.

Miről?

Semmiestire sem szolgálati kérdésekről.

Társalgásuk körében folyvást előfordultak Monory, Combe és Cutan nevei, olyan kifejezések kíséretében, amik korántsem voltak hízlelők.

(Folytatjuk)

A tordai kommunista monstre-per vádlottjai elmondják a tárgyaláson kivallatásuk megdöbbentő részleteit

Egy tordai ifjumunkás a veréstől egyik fülére megsüketült

TURDA-TORDA. A „Jóreggelt“ legutóbbi számában hírt adtunk a tordai kommunista monstre-peréről, amelynek tárgyalása már napok óta tart. A tegnapi tárgyalásról tordai tudósítónk az alábbi szenzációs részleteket közli:

A tegnapi tárgyaláson a tordai törvényszék folytatta a vádlottak kihallgatását, akik kivétel nélkül

visszavonták a rendőrségnek tett vallomásaikat

és elmondták, hogy a kihallgatásukról felvett jegyzőkönyvet csak az ottani nyomozóhatóságok

kivallatásának kényszere alatt

írták alá. Ezt tanukkal és orvosi látletelekkel is képesek igazolni. Szerintük az embertelen kínzásban a hatóságok annyira mentek, hogy maga a vizsgálóbíró is, megelégedkezve magáról,

pofozni kezdte a vádlottakat, hogy a jegyzőkönyvet írják alá.

A vádlottak előadása szerint történt gyötrések, kínzások és ütlegelek felsorolásától eltekintve, ma-

ga a tárgyalás egyhanguan folvik.

Az elnök kihallgatja Domokos ifjumunkást és megkérdi tőle, hogyan került a rendőrségre?

— Az ágyból vittek el — volt az egyszerű felelet.

— De miért vitték el? — kérdi az elnök.

— A mai napig fogalmam sincs róla, sőt meggyőződésem, hogy a rendőrség sem tudja, — volt a felelet.

— De talán a rendőrségen csak megmondták magának, ugy-e? — kérdi újra az elnök.

— Lehet, hogy pofozás közben mondták,

de miközben az ember fülein a rendőrök tenyerei csattannak, nem igen lehet tisztán kivenni, mit mondanak. Az egyik fülemmel

soha az életben többé nem fogok hallani

— felelte.

Utána Dege műasztalost hallgatják ki, aki elmondja, hogy miután a rendőrség két héttel a tüntetés után letartóztatta, őt is

hetekig verték a legembertelebb módon.

Az elnök tőle is megkérdi a verés okát. Erre azt feleli, hogy néhány hatósági embernek nem volt hajlandó hitellebe dolgozni és azt hiszi, ezért keveredett bele az ügybe.

A vádlottak kihallgatása után dr. Jon Boeriu szenátor kéri a jelenlévő részéről az elnököt, hogy hallgassák ki a védelem tanuit is.

Az ügyész arra való hivatkozással, hogy olyan fontos állami szerv hogy nem szabad a bizonyítást lehetővé tenni.

Dr. Boeriu szenátor viszont a védelem részéről kéri, hogy

az igazság megállapításánál ne legyenek tekintettel semmiféle mellékkérdésre.

Ezután a bíróság rövid tanácskozás után elrendeli

a védelem és vád tanuinak haladéktalan beidézését s kihallgatását.

A tárgyalást tovább folytatják.

A japánok Pekingbe akarnak vonulni a kínai csapatok további támadása esetén

TOKIÓ. Araki japán hadügyminiszter szerint a japán kormány elhatározta, hogy azonnal

Tjensin és Peking ellen indul, ha Chang-Kin-Lian kínai tábornok csapatai nem vonulnak vissza. A japán-kínai konfliktus eszerint nem hogy elsimult volna, hanem mind sulyosabb és sulyosabb lesz. Ezt bizonyítja az is, hogy a kínai kormány tegnap táviratilag

lérté a Népszövetséget, hogy azonnal hívja össze a bizottságot,

amely megtárgyalja a módozatokat miképpen lehet a japán kormányt elhatározásának visszavonására bírni.

OROSZORSZÁG ÉS KINA KÖZÖTT IS FÜGGETLEN ÁLLAM ALAKUL

MOSZKVA. Hivatalos szovjetkörökben mint tényt tárgyalják azt hírt, hogy az orosz kormány elhatározta, hogy Japán példájára Oroszország és Kina között független államot fog teremteni.

Németország válasza Herriot támadó beszédére

BERLIN. A német minisztertanács Papen elnöklete alatt elkészítette Herriot Gramában mondott beszédére a végleges választ. A válasz szerint Herriot tudva teljesen meghamisította a tényeket s adatai egytől-egyig hamisak. Miért beszél Herriot a világbékéről és a leszerelésről, amikor az utóbbi öt év alatt Franciaország száz százalékkal szaporította a hadi kiadásait? És miért von Herriot összehasonlítást Németország és Franciaország között, amikor az egész világ tudja, hogy Franciaország állig fel van fegyverkezve, Németországnak pedig még a versaillesi szerződés értelmében megengedett

fegyverei is hiányosak? Herriot határozottan rosszakaratu és teljesen hamis forrásból indul ki, amikor azt állítja, hogy Németországnak ezer és ezer nehézágyú, tankjai és hadirepülői vannak. Ezek után Németországot önértében és hagyományos multjában sértette meg s azért nem vehet részt a leszerelési konferencián, mert annak vezetői meghamisítják az elv magasztosságát. Európában mindaddig nem lesz béke, amíg az egyes államok arra törekszenek, hogy más államokat igájukba hajtsanak, mert ebbe Németország utolsó csepp véréig sohasem fog beleegyezni.

Vakmerő fegyveres rablók kifosztották Torda mellett a dohányelosztó autóját

TURDA-TORDA. Vakmerő rabló támadás történt a Torda—Abrud közötti országúton. A kolozsvári „Discom“ dohányelosztó autóját a Leánykakó közelében

három felfegyverzett rabló állította meg.

A rablók követelték, hogy a sofőr és az autón levő inkasszáns

a náluk levő pénzt adják át,

de a sofőr ellenkezni próbált s elindította gépkocsiját, mire a rablók fegyverüket használták és a sofőrt megsebesítették.

A három rabló lövöldözéseivel a járatlan országúton újra megállásra kényszerítette az autót s az inkasszánsból

200 ezer lej készpénzt vettek el,

valamint az autón levő dohányneveket is alaposan megdézsmálták és elmenekültek.

A sebesült sofőrt a tordai kórházba szállították, ahol jelenleg is ápolás alatt áll. A tordai rendőrség azonnal erélyes nyomozást vezetett be a rablók kézrekerítésére s a rablótámadás színhelyén megtartotta a helyszíni vizsgálatot.

Erdődi Mária: Kis primás

Regény két kötetben. Ára 160 Lej. A kitünő ifjusági regény, minden magyar leánynak hasznos és élvezetes olvasmányt nyújt. Mengrendelhető a „Jóestét!“ és „Jóreggelt!“ kiadóhivatalában.

Tiszta való! Nem ámitás! CZINK-nél készül — legszebb festés és tisztítás!

Szerkesztésért és kiadásért felel: Mayer Antal. Nyomatott MAYER könyvnyomdájában, Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64-66. Telefon 61